

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 2008.5.30
KOM(2008) 331 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

**2009 m. žvejybos galimybės
Europos Komisijos politikos pareiškimas**

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

2009 m. žvejybos galimybės Europos Komisijos politikos pareiškimas

TURINYS

1.	Ižanga	3
2.	Išteklių būklė	4
3.	2008 m. principai	5
4.	Pagal BŽP nustatomos žvejybos galimybės.....	6
4.1.	BSLK nustatymas.....	6
4.2.	Žvejybos pastangų nustatymas.....	6
5.	Su pelningumu susiję uždaviniai.....	7
6.	Klausimų, už kuriuos atsakingos valstybės narės, stebėjimas	7
7.	Ilgalaikiu planavimu grindžiamas valdymas.....	7
8.	Darbo metodas tuo atveju, kai dar neįsigalioję ilgalaikiai planai	8
9.	Sužvejotų žuvų kiekio ataskaitų, duomenų ir įvertinimų gerinimas	9
10.	I jūrą išmetamų žuvų kiekio mažinimas.....	9
11.	Giliavandenių žuvų rūšys	10
12.	Viduržemio ir Juodoji jūros	10
13.	Baltijos jūra	11
14.	Techninės priemonės.....	11
15.	Pasiūlymų tvarkaraštis	11
16.	Išvada	12
	I PRIEDAS.....	13
	II PRIEDAS.....	14

1. IŽANGA

Kiekvienais metais Europos Sąjunga nusprendžia dėl žvejybos galimybių – žuvų kvotų ir dienų, kurias laivas gali būti jūroje, skaičiaus – Europos žvejams ir Europos vandenyse. Šie sprendimai priimami remiantis Europos Komisijos pasiūlymu.

Komisijos pasiūlymas turi būti formuluojamas vadovaujantis keletu pagrindinių principų. Visų pirma, atsižvelgiant į pagrindinius bendrosios žuvininkystės politikos (BŽP) tikslus¹, turi būti nustatytos tokios metinės žvejybos galimybės, kad būtų užtikrintas tausūs išteklių naudojimas aplinkos, ekonominiu ir socialiniu požiūriais. Antra, atsižvelgiant į poreikį užtikrinti stabilią ir nuspėjamą sistemą nuo žuvininkystės priklausantiems operatoriams, metiniais svyravimais neturėtų būti viršijamos iš anksto nustatytos ribos. Trečia, turi būti laikomasi tarptautinių įsipareigojimų, tarp jų – įsipareigojimo atkurti žuvų išteklius, kad būtų pasiektas didžiausias produktyvumas². Galiausiai laikantis 2006 m. Komunikate dėl konsultacijų dėl Bendrijos žvejybos valdymo gerinimo sutarto požiūrio suinteresuotosios šalys turi būti ankstyvame etape įtrauktos į diskusiją dėl žvejybos galimybių.

Pagal naują 2006 m. pasiūlytą darbo metodą šiame komunikate išdėstoma, kaip Komisija ketina parengti pasiūlymus, kad 2009 m. bendras sugauti leidžiamas kiekis (BSLK) ir žvejybos pastanga atitiktų Komisijos įsipareigojimą užtikrinti tausią žuvininkystę. 2009 m. pasiūlymai grindžiami uždaviniais, kuriuos reikia neatidėliotinai spręsti pagal BŽP. Nors BŽP įgyvendinama jau keletą metų, išteklių būklė tebekelia nerimą. Keletas žuvų išteklių naudojami netausiai. Nustatytos per didelės žvejybos galimybės, kad ištekliai būtų naudojami tausiai. Žvejybos pastangų valdymo sistemos neveikė taip, kaip tikėtasi. Yra rimtų problemų užtikrinant žvejybos galimybių vykdymą, ir turi būti sprendžiamos įgyvendinimo problemos. Taip pat reikia tobulinti technines priemones.

Todėl, pateikdama nuomonę apie 2009 m. žvejybos galimybes, Komisija pasiūlys šių uždavinių sprendimo priemones. Tarp jų – persvarstyti metinio BSLK ir kvotų tikslinimo suvaržymus. Atskirame pasiūlyme bus pateikti ir techninių priemonių patobulinimai. 2008 m. Komisija taip pat pradės darbą, kuriuo siekiama labiau regioninio žvejybos valdymo metodo. Daugiau dėmesio bus kreipiama į tai, kad įvairiais BŽP elementais kartu kiekviename regione pačiu tinkamiausiu būdu būtų stiprinama tausioji žuvininkystė. Kitos politikos sritys palaipsniui bus vis glaudžiau siejamos su ilgalaikiu tausiu žuvų išteklių naudojimu.

Komisija nori sužinoti suinteresuotųjų šalių nuomonę apie šiame komunikate išdėstytą politikos pareiškimą ir paraginti valstybes nares ir šio pramonės sektoriaus atstovus aptarti, kaip Komisija gali patobulinti savo darbo metodus teikiant metines žvejybos galimybes. 2008 m. bus planuojamos tolesnės konsultacijos dėl kitų žuvininkystės valdymo aspektų tobulinimo.

¹ 2002 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką 2 straipsnis. OL L 358, 2002 12 31, p. 59.

² ES tausiosios žuvininkystės įgyvendinimas taikant didžiausio ilgalaikio sugaunamo kiekio principą. Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui. COM (2006) 360 galutinis.

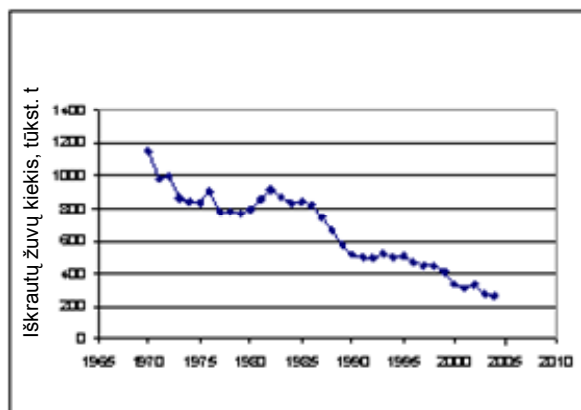
2. IŠTEKLIŲ BŪKLĖ

Apsaugos politika neužtikrinamas tausumas daugelyje sektorių. Dauguma giliavandenių žuvų išteklių sumažėjo iki netausaus lygio, nes jie naudojami viršijant saugias biologines ribas. Sumažėjo tokių žuvų miltams gaminti naudojamų rūšių, kaip paprastosios stintenės ir tobiniai, išteklių. Paprastųjų tunų išteklių naudojimas yra per didelis, ir jų žvejyboje esama rimtų kontrolės problemų. Tačiau durklažuvių išteklių yra gausesni. Daug kitų pelaginių žuvų išteklių žvejojami tausiai. Viduržemio jūroje stebimos tik dvi priedugnio ir dvi mažos pelaginės rūšys. Priedugnio išteklių neatitinka saugių biologinių ribų, tačiau du pelaginių rūšių žuvų išteklių yra nevysiškai išnaudojami.

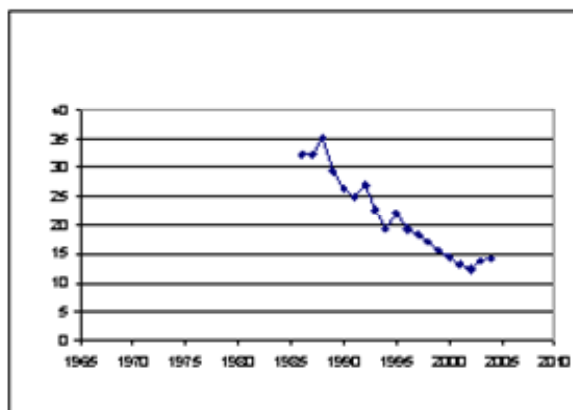
Mokslinės agentūros kiekvienais metais įvertina, ar ištekliams gresia pavojus, kad ateityje sutriks jų dauginimasis, t. y. ar jie neviršija „saugių biologinių ribų“. Daugiausia dėl netikslių sužvejotų žuvų kiekio ataskaitų maždaug 57 % išteklių būklė nėra žinoma. 68 % tų išteklių, kurių būklė žinoma, gresia didelis išsekimo pavojus, ir žinoma, kad tik maždaug 32 % išteklių yra žvejojami tausiai. 88 % išteklių pereikvojama tiek daug, kad žvejojant mažiau, būtų sugaunama daugiau žuvų. Šis skaičius gerokai nutolęs nuo padėties už ES ribų – pasaulyje pereikvojama vidutiniškai 25 % išteklių³. Maždaug 19 % išteklių būklė yra tokia prasta, kad mokslininkai pataria jų žvejybą nutraukti (žr. I priedo lenteles).

Žvelgiant iš ilgalaikės perspektyvos dėl pereikvojimo atsidurta tokioje padėtyje, kai ES vandenyse esančių žuvų išteklių dalis Europos ekonomikoje ir maisto tiekime yra žymiai mažesnė nei anksčiau. Šiaurės jūros priedugnio išteklių žuvų dabar sužvejojama tik penktadalis palyginti su tuo, kas buvo sužvejojama prieš 25 metus. Panašios tendencijos matomos daugumoje sričių, apie kurias turima informacijos (žr. 1 pav.).

Apskaičiuotasis iškrautų Šiaurės jūros priedugnio rūšių žuvų kiekis (1970–2004)

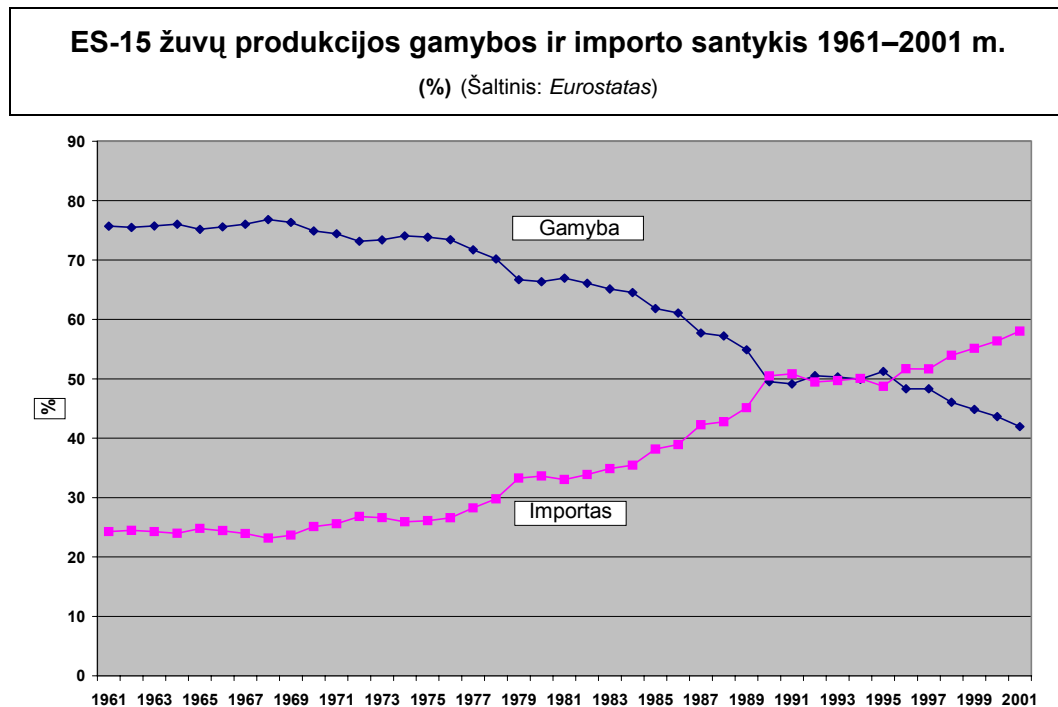
Apskaičiuotasis iškrautų Atlanto vandenyno Iberijos pakrantės jūrinių lydekų, megrimų ir omarų kiekis

³ The state of world fisheries and aquaculture 2006 (Pasaulio žuvininkystės ir akvakultūros būklė 2006 m.). Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacija. Roma, 2007 m.).

1 paveikslas. Kairioji diagrama. Apskaičiuotasis iškrautų žuvų kiekis Šiaurės jūroje (1970–2004 m.). Dešinioji diagrama. Apskaičiuotasis iškrautų Atlanto vandenyno Iberijos pakrantės pagrindinių giliavandenių rūšių žuvų (jūrinių lydekų, megrimų, jūrų velnių ir omarų) kiekis. Abiem atvejais duomenys TJTT (2005 m.).

Šis produktyvumo sumažėjimas lėmė didesnę Europos maisto pramonės ir Europos rinkos priklausomybę nuo importuojamų žaliavų. Aštuntojo dešimtmečio pradžioje 75 % žuvų produktų Europos rinkai buvo tiekiami iš vidaus išteklių, atitinkama dalis dabar sudaro tik apie 40 % (žr. 2 pav.).

2 paveikslas. Žuvų produkcijos (maisto produktų ir ne maisto produktų) gamybos ir importo balansas ES.

Nepaisant didelių pastangų, nuo 2003 m. nematyti reikšmingų požymių, kad ištekliai atsikurtų, o poreikvojimas mažėtų. Žuvininkystės valdymas Europos Sąjungoje nėra toks veiksmingas, koks turėtų būti, o iškeltas ilgalaikio išteklių tausumo tikslas – nepasiektas.

3. 2008 M. PRINCIPAI

Atsižvelgdama į tai, kad ištekliai išsekinti, o žvejybos galimybės, palyginti su mokslinėmis rekomendacijomis, pernelyg didelės, Komisija ir toliau pasiryžusi nustatyti tokias žvejybos galimybes, kurios pagal mokslines rekomendacijas būtų tausios ir sudarytų dideles galimybes atkurti išteklius.

Žvejybos galimybės turėtų būti nustatytos:

- pagal ilgalaikius planus,
- laikantis atitinkamų tarptautinių susitarimų

- ir laikantis bendrosios žuvininkystės politikos tikslų, ypač poreikio sumažinti pernelyg naudojamų išteklių žuvų žvejybą ir atkurti išsekintus išteklius.
- Komisija šių principų laikymuisi skiria didžiulį dėmesį. Toliau jie paaiškinami išsamiau.

4. PAGAL BŽP NUSTATOMOS ŽVEJYBOS GALIMYBĖS

4.1. BSLK nustatymas

Iš dalies dėl pereikvojimo ir išteklių išsekimo buvo nustatyti per aukšti BSLK ir per didelės žvejybos pastangos. Taryba nustatė BSLK, kurie buvo vidutiniškai maždaug 48 % didesni nei sužvejotų žuvų kiekis, kuris, anot mokslinių agentūrų, laikantis atsargumo principo būtų tausus⁴. Be žinomų su vykdymo užtikrinimu susijusių problemų, nustačius per dideles kvotas buvo prisidėta prie to, kad jūrų išteklių kiekis liko nedidelis. Šiame komunikate nagrinėjami nauji BSLK nustatymo metodai, kuriais šių problemų būtų išvengta.

4.2. Žvejybos pastangų nustatymas

Žvejybos pastangų valdymu kartu su BSLK buvo siekiama mažinti išmetimą į jūrą ir neteisėtos, nereguliuojamos ir nedeklaruojamos (NNN) žvejybos galimybę. Nesant BSLK nustatyti reikalingų prognozių, žvejybos pastangų valdymas yra ir apsaugos priemonė. Tai buvo menkėms, Šiaurės jūros plekšnėms ir jūrų liežuviams, rytinės Lamanšo sąsiaurio dalies jūrų liežuviams ir europinių jūrų lydekų pietiniams ištekliams skirtų ilgalaikių planų dalis.

Menkių žvejybos pastanga ir išžvejojama populiacijos dalis vis dar yra per didelė. 2004–2006 m. žvejybos pastanga sumažėjo tik 12 % Kategato sąsiauryje, 9 % Skagerako sąsiauryje, Šiaurės jūroje ir rytinėje Lamanšo sąsiaurio dalyje, 24 % į vakarus nuo Škotijos ir 17 % Airijos jūroje.

Panaši ir kitų išteklių, priklausančių dienų, kurias leidžiama būti jūroje, sistemai, padėtis.

Pagal dabartinę sistemą didesnis būtinas sumažinimas negalimas, nes pagal sistemą galimos sudėtingos išlygos, kuriomis atsveriamas dienų, kurias laivas gali būti jūroje, sumažinimas. Pagal sistemą žvejybos teisės skiriamos net nežvejojantiems laivams ir jos gali būti perleidžiamos žvejojantiems laivams. Dienų, kurias laivas gali būti jūroje, skaičiaus mažinimas nebuvo labai veiksmingas būdas mažinti faktines žvejybos pastangas. Dėl šios priežasties pasiekti realių žvejybos pastangos sumažinimo tikslų tik sumažinus dienų, kurias laivas gali būti jūroje, skaičių negalima.

Buvo svarstoma galima žvejybos pastangų valdymo sistema, grindžiama viršutine kW per dieną riba. Pagal šį metodą valstybėms narėms būtų suteikt galimybė nuspręsti dėl laivyno pajėgumo ir žvejybos galimybių pusiausvyros. Pagal jį

⁴ Atliekant šį skaičiavimą, BSLK, nustatytas tada, kai pagal mokslinę rekomendaciją rekomenduojamas sugauti žuvų kiekis buvo lygus nuliui, buvo laikomas viršijamu 100 %.

valstybės narės taip pat galėtų tiksliau skirti kWd, kad paskatintų žvejybą į jūrą išmetant nedaug žuvų ir vengti žvejoti menkes. Taryba ir Komisija 2007 m. gruodžio mėn. Tarybos posėdyje susitarė dėl bendro pareiškimo šia tema:

„Taryba ir Komisija sutaria, kad kW per dieną metodas būtų labiau suderintas su menkių, plekšniažuvių ir Zelandijos merlūzų žvejybos rajonuose, numatytuose daugiamečiųse programose, pastangų valdymu. Jos stengsis 2008 m. svarstyti šį metodą remdamosi Komisijos pasiūlymais, pateiktais rengiant 2008 m. dokumentų dėl BSLK ir kvotų paketą. Jos siekia šį metodą įgyvendinti 2009 m.“

Taryba taip pat pritarė ankstyvam ir savanoriškam kWd sistemos naudojimui, kad perėjimas 2009 m. prie visiškos kWd sistemos pagal persvarstytą menkių atkūrimo planą būtų lengvesnis.

Nauja sistema bus siūloma persvarstant ateinančių metų menkių atkūrimo planą, ir, siekiant ją nedelsiant įgyvendinti 2009 m., ji bus įtraukta į 2009 m. BSLK pasiūlymą.

5. SU PELNINGUMU SUSIJĘ UŽDAVINIAI

2007 m. gale degalų kainos pastebimai išaugo ir tikriausiai išliks aukštos arba kils dar labiau. Tai didžiulis uždavins laivams, kurie žvejoja daug kuro naudojančiais būdais, pvz., traleriams, ir ypač plačiažiočiais tralais žvejojantiems traleriams. Dėl aukštų degalų kainų sustiprės poreikis mažinti žvejybą iki tokio lygio, kurį pasiekus bus sužvejojama daugiausiai žuvų. Pernelyg didelių žvejybos galimybių nustatymas trumpuoju laikotarpiu duos priešingų rezultatų.

6. KLAUSIMŲ, UŽ KURIUOS ATSAKINGOS VALSTYBĖS NARĖS, STEBĖJIMAS

2008 m. reglamente dėl žvejybos galimybių valstybėms narėms numatyta daugiau galimybių imtis iniciatyvų mažinti merlangų ir menkių išmetimą į jūrą, nustatyti su „Natura 2000“ saugomomis teritorijomis susijusius vykdymo užtikrinimo metodus, ir, siekiant sumažinti išžvejojamą menkių populiacijos dalį, perskirstyti žvejybos dienas tarp žvejybos įrankių grupių. Komisija prašo valstybių narių atsiskaityti apie šių iniciatyvų rezultatus ir juos svarstys prieš siūlydama šias iniciatyvas tęsti.

7. ILGALAIKIU PLANAVIMU GRINDŽIAMAS VALDYMAS

Tinkamai suplanuota žuvininkystė valdoma gerai. Reikia suprasti žuvų išteklių reprodukcinį potencialą ir apgalvoti ilgalaikį jų naudojimą. Tam reikalingi patikimi biologiniai duomenys ir moksliniai vertinimai. Būtina rasti būdų padidinti žuvų gamybą, pagerinti veiksmingumą ir sumažinti žuvų išmetimą į jūrą bei nepageidaujamą poveikį jūrų aplinkai. Šie būdai turėtų būti praktiški ir kuo labiau stabilizuoti pajamų ir užimtumo lygį.

Ištekliams pirmiausia turi būti parengti ilgalaikiai valdymo planai, o kai ištekliai yra išsekinti, būtini jų atkūrimo planai. Po 2002 m. reformos padaryta didelė pažanga ir daugeliui išteklių buvo parengti planai (33 % pelaginių žuvų sužvejoto kiekio ir 28 % pelaginių žuvų išteklių, 45 % sužvejotų žuvų kiekio ir 32 % priedugnio žuvų rūšių

išteklių valdomi pagal ilgalaikius planus), tačiau rengiant ilgalaikius planus reikia dar daug ką padaryti.

Ilgalaikiai planai sudaro Komisijos politikos 2008 m. pagrindą. Dabartiniai planai privalo būti įgyvendinti. 2008 m. bus siūloma daugiau planų, skirtų Baltijos jūros lašišoms, į vakarus nuo Škotijos aptinkamoms silkėms ir šiaurinėms jūrų lydekoms. Bus persvarstytas menkių išteklių atkūrimo planas. Bus atsižvelgta į 2007 m. konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis ir į naujas mokslines rekomendacijas. Toliau bus dirbama, siekiant daugiau išteklių parengti ilgalaikius valdymo planus (tarp jų – skirtus Baltijos šprotams ir strimelėms), kurie turėtų padėti pasiekti didžiausią tausojamąją žvejų užtikrinantį sužvejojusių žuvų kiekį, sumažinti išmetimą į jūrą ir poveikį jūrų aplinkai. Ilgalaikiais valdymo planais taip pat bus naudojamos, tobulinant žuvininkystei taikomą ekosisteminį metodą.

8. DARBO METODAS TUO ATVEJU, KAI DAR NEĮSIGALIOJĘ ILGALAIKIAI PLANAI

Kai dar nėra ilgalaikių planų, sprendimai dėl BSLK priimami remiantis TJTT ir ŽMTEK metinėmis mokslinėmis rekomendacijomis. Yra sukurtos BSLK nustatymo taisyklės^{5,6} siekiant užtikrinti vienodas sąlygas ir kuo didesnę šios pramonės šakos stabilumą. Šios taisyklės galios toliau, bet su keliais pagal paskutines mokslines rekomendacijas padarytais pakeitimais.

2007 m. ŽMTEK pranešė apie galimus Komisijos pareiškimuose dėl politikos⁷ išdėstytų taisyklių padarinius. Rekomendacijos buvo iš esmės teigiamos, tačiau jose buvo nurodyti du rimti trūkumai.

Pirmasis trūkumas toks, kad taisyklės dažnai trukdydavo atkurti išsekintus išteklius. Nors taisyklėse nustatyta prevencinė išteklių žvejųbos norma, kai išteklių kiekis yra normalus, jose nebuvo numatyta sumažinti tų išteklių, kurie jau išsekinti, žvejųbos. Todėl tokie išteklių yra mažiau atsparūs žvejųbai ir, siekiant išteklius atkurti, žvejųba turi būti sumažinta. Pavyzdžiui, į vakarus nuo Škotijos aptinkami menkių išteklių sumažėjo greičiau nei 15 % per metus. Šių išteklių nepavyko apsaugoti mažiau nei 15 % per metus mažinant BSLK.

Antras trūkumas tas, kad taisyklės galėjo trukdyti pramonei pasinaudoti padidėjusiu atsikūrusių išteklių galimu sugauti kiekiu. Išteklių gali atsikurti greičiau nei 15 % per metus, tačiau taisyklėmis ribojamas toks BSLK didinimas. Pavyzdžiui, silkių išteklių nuo žemo lygio atsikūrė gerokai greičiau nei 15 % per metus.

Taisyklės keisti yra būtina; II priede pateikiamos naujos taisyklės. Dėl išteklių, kurie yra išsekinti iki labai žemo biomasės lygio, dabar siūloma išžvejojamą žuvų populiacijos dalį sumažinti ne daugiau nei 30 % per metus, kartu nekeičiant BSLK daugiau nei 20 %. Sumažinimai turėtų galioti tol, kol išžvejojama žuvų populiacijos dalis sėkmingai sumažės iki ŽMTEK rekomenduojamo lygio, kuriam esant ilgainiui

⁵ Komisijos komunikatai Tarybai. Žvejųbos galimybės 2007 metais. Europos Komisijos politikos deklaracija. COM (2006) 499 galutinis.

⁶ Komisijos komunikatai Tarybai. 2008 m. žvejųbos galimybės. Europos Komisijos politikos pareiškimas. COM (2007) 295 galutinis.

⁷ Nuoroda į ŽMTEK ŽKT 2007 m. ataskaitą.

būtų galima užtikrinti didžiausią sužvejojamų žuvų kiekį. Išteklių, kurie atsikūrė virš lygio, kuriam esant bus užtikrintas didžiausias sužvejojamų žuvų kiekis, 15 % BSLK apribojimas bus padidintas iki 25 %. Taip pat, kai ŽMTEK rekomenduojamas sugauti žuvų kiekis lygus nuliui, BSLK turėtų būti sumažintas mažiausiai 25 %. Plečiamos BSLK keitimo ribos reiškia, kad prireikus jį būtų galima labiau sumažinti, tačiau taip pat ir labiau padidinti, jei išteklių kiekis atitinkamai padidėtų.

ŽMTEK bus prašoma įvertinti šių pakeitimų poveikį. Prireikus gali būti padaryta daugiau patikslinimų.

9. SUŽVEJOTŲ ŽUVŲ KIEKIO ATASKAITŲ, DUOMENŲ IR ĮVERTINIMŲ GERINIMAS

Buvo nustatyti tokie dideli BŽP kontrolės sistemos trūkumai⁸, kad pastaruoju metu dedamomis pastangomis užtikrinti tausų išteklių naudojimą negalima pasiekti rezultatų. Nesant veiksmingos kontrolės sistemos, ir toliau pereikvojama, ištekliai ir toliau sekinami, dėl to mažinamas BSLK, kurio taip pat nesilaikoma.

Siekiant tinkamai valdyti kvotas, pranešimo apie iškrautų žuvų kiekį sistema turi būti veiksminga ir joje turi būti numatytas automatinis kryžminis patikrinimas, kad būtų išvengta kvotų viršijimo ir būtų įmanoma nustatyti neatitikimus. Šiuo metu taip nėra. Dėl netikslių žuvininkystės sektoriaus suteiktų duomenų apie iškrautų žuvų kiekį ir dėl sunkumų gauti duomenų apie į jūrą išmestų žuvų kiekį ir žvejybos pastangas, mokslinės agentūros galėjo prognozuoti tik 27 % išteklių (I priedas) dydį, išžvejojamos žuvų populiacijos dalį ir sužvejotų žuvų kiekius. Panašu, kad ši problema vis didėja: dėl prastų duomenų priimami prasti sprendimai, dėl kurių savo ruožtu prastėja apsaugos būklė ir sekinami ištekliai. Primenama, kad valstybės narės turėtų atlikti kryžminę duomenų patikrą ir gerinti duomenų teikimą.

Siekiant įveikti šiuos trūkumus, reikalinga skubi BŽP kontrolės sistemos reforma. 2008 m. spalio mėn. Komisija pateiks kontrolės reglamento persvarstymo pasiūlymą, kuriame bus numatyta ir tobulinti laivų stebėjimo sistemą (VMS), ir greičiau įgyvendinti elektroninį laivo žurnalą.

10. Į JŪRĄ IŠMETAMŲ ŽUVŲ KIEKIO MAŽINIMAS

2008 m. valstybės narės nagrinės į jūrą išmetamų merlangų ir menkių kiekio mažinimo būdus. Komisija, atsižvelgusi į ŽMTEK rekomendacijas ir valstybių narių patirtį, pasiūlys papildomas sėkmingų priemonių įgyvendinimo priemones.

Tačiau geriausias į jūrą išmetamų žuvų kiekio mažinimo būdas – žvejoti žuvų išteklius išžvejojant nedidelę žuvų populiacijos dalį, kad didesnių žuvų išteklius būtų galima naudoti į jūrą neišmetant mažesnių žuvų.

Komisija taip pat persvarstys paskatas, kuriomis remiama žvejybos, kurios metu į jūrą išmetama mažai žuvų, praktika. Tokiai praktikai skatinti valstybės narės taip pat galės naudoti naują kWd sistemą.

⁸ Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 7/2007 dėl su Bendrijos žuvininkystės išteklių apsaugos taisyklėmis susijusių kontrolės, inspektavimo ir sankcijų sistemų (OL C 317/1, 2007 12 28)

Taip pat bus pateikti pasiūlymai, skirti tam tikruose žvejybos rajonuose sumažinti į jūrą išmetamų žuvų kiekį ir nepageidaujamą priegaudą, kaip numatyta 2007 m. Komunikate dėl nepageidaujamos priegaudos sumažinimo ir jos išmetimo į jūrą panaikinimo Europos žvejyboje politikos⁹.

Be minėtų iniciatyvų, valstybės narės turi galimybę gauti paramą išmetimo į jūrą mažinimui iš Europos žuvininkystės fondo per savo veiklos programas. Duomenų rinkimo reglamente numatyta į jūrą išmetamų žuvų kiekį matuoti naudojantis su laive veikiančiais stebėtojais susijusiomis stebėsenos programomis, kurios iš dalies finansuojamos iš Bendrijos biudžeto.

Valstybės narės yra labai skatinamos rengti ir įgyvendinti šias iniciatyvas.

11. GILIAVANDENIŲ ŽUVŲ RŪŠYS

2008 m. rugsėjo mėn. Komisija pateiks pasiūlymą dėl 2009 ir 2010 m. giliavandenių žuvų rūšių BSLK. 2008 m. birželį suinteresuotosios šalys bus pakviestos susisiekti su mokslinėmis įstaigomis (ypač TJTT) dėl rekomenduojamų žvejybos galimybių. ŽMTEK rekomendacija bus paskelbta liepos 4 d. Kad į suinteresuotųjų šalių nuomonę būtų atsižvelgta, RPT rekomendacijos Komisijai turėtų būti atsiųstos iki liepos 8 d. Tarybos bus prašoma priimti pasiūlymą jos lapkričio mėn. susitikime.

II priede nustatyta taisyklė bus taikoma ir giliavandenių žuvų rūšims. Tačiau, kadangi pasiūlyme nurodyti dvejų metų BSLK, taisyklės bus taikomos dvejus metus iš eilės.

Komisija pagrįs savo nuomonę rudens Šiaurės rytų Atlanto žvejybos komisijos susitikime MŽŪO tarptautinėmis giliavandenės žvejybos atviroje jūroje valdymo gairėmis. Sprendimai, susiję su žvejybos draudimo rajonais arba žvejybos pastangomis, bus įgyvendinti pagrindiniame metiniame 2009 m. žvejybos galimybių reglamente.

12. VIDURŽEMIO IR JUODOJI JŪROS

Juodosios jūros BSLK ir kvotos pirmą kartą buvo nustatytos 2008 metams. 2009 m. BSLK bus nustatytas pagal I priedo taisykles; gali būti įtrauktos papildomos rūšys. Moksliniai parengiamieji posėdžiai vyks 2008 m. balandžio bei birželio mėn., o jų rezultatus ŽMTEK įvertins liepos mėn. Šiuo metu nustatytas tik Viduržemio jūros paprastųjų tunų BSLK. 2008 m. dėmesys bus sutelktas į Viduržemio jūros reglamento (Nr. 1967/2006) įgyvendinimą, ypač į ilgalaikių valdymo planų sudarymą ir nuo žuvininkystės poveikio saugomų vietovių nustatymą. Nerimą kelia tai, kad valstybės narės labai uždelsė įgyvendinti šį reglamentą. Skubiai turi būti pašalinti rimti atitikties trūkumai. 2008 m. Komisija atidžiai stebės, kaip sprendžiami šie klausimai.

⁹ Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui „Nepageidaujamos priegaudos sumažinimo ir jos išmetimo į jūrą panaikinimo Europos žvejyboje politika“ (COM (2007) 136).

ŽMTEK bus prašoma pateikti mokslines rekomendacijas dėl išteklių ir jų žuvininkystės vertinimą. Tai padės pagerinti mokslinę kompetenciją, pavyzdžiui, VJBŽK (Viduržemio jūros bendrojoje žvejybos komisijoje). Rengiant su Juodąja ir Viduržemio jūromis susijusius vertinimus bus pakviesti dalyvauti ir mokslininkai iš trečiųjų šalių.

13. BALTIJOS JŪRA

Nepaprastai svarbu laikytis 2008 m. nustatyto Baltijos jūros menkių BSLK. Komisija atidžiai stebės šio klausimo įgyvendinimą.

2008 m. rugsėjo mėn. Komisija pateiks pasiūlymą dėl 2009 m. Baltijos jūros išteklių BSLK. Tarybos bus prašoma priimti pasiūlymą spalio mėn. Atsižvelgus į gegužės 23 d. TJTT rekomendaciją, bus konsultuojamasi su valstybėmis narėmis dėl likusių mokslinių klausimų, kuriuos reikėtų iškelti ŽMTEK. RPT iki birželio pabaigos turėtų pateikti rekomendacijas Komisijai.

14. TECHNINĖS PRIEMONĖS

2008 m. Komisija pasiūlys naują reglamentą dėl techninių priemonių Atlanto vandenyno rajonams, į kurį turėtų būti įtraukta daug dabar Žvejybos galimybių reglamento III priede nustatytų taisyklių.

15. PASIŪLYMŲ TVARKARAŠTIS

Liepos mėn. pradžioje ŽMTEK pateiks mokslines rekomendacijas dėl daugumos priedugnio išteklių, ir tada bus galima anksčiau pradėti diskusijas apie žvejybos galimybes. Paankstinti sprendimų priėmimo procesą rudenį daugiau nei keliomis savaitėmis neįmanoma, nes rekomendacijos dėl didelių bendrų pelaginių žuvų išteklių bus parengtos tik spalio mėn. Jas reikia gauti prieš pradėdant derybas dėl viso žvejybos galimybių paketo.

Numatomas toks tvarkaraštis.

Žvejybos galimybių reglamentas	Komisijos pasiūlymo data	Galima priėmimo data
Juodoji jūra	rugsėjo mėn.	Spalio mėn. Tarybos susitikimas
Baltijos jūra	rugsėjo mėn.	Spalio mėn. Tarybos susitikimas
Giliavandenių žuvų rūšys	rugsėjo mėn.	Lapkričio mėn. Tarybos susitikimas
Visi kiti rajonai	spalio–lapkričio mėn.	Gruodžio mėn. Tarybos susitikimas

Kadangi mokslinės rekomendacijos bus pateiktos anksčiau negu ankstesniais metais, pagrindinį pasiūlymą Komisija galės paskelbti spalio mėnesį. Tačiau tuo metu dar nebus nuspręsta dėl daugelio aspektų, svarbių dvišalėse konsultacijose su Norvegija ir kitose tarptautinėse konsultacijose. Dėl to pasiūlyme bus nurodyta daug aspektų, dėl kurių sprendimai dar nepriimti ir kurių atveju neišmanoma pateikti tikslų skaičių.

Mokslinės rekomendacijos dėl visų išteklių turėtų būti pateiktos iki 2009 m. vidurio. Taip liks daugiau laiko išsamesniems svarstymams ir diskusijoms. 2009 m. bus prašoma pateikti nuomonę apie pageidaujamus pasiūlymų ir sprendimų tvarkaraščio pakeitimus.

16. IŠVADA

Komisija prašo valstybių narių ir suinteresuotųjų šalių pareikšti nuomonę apie pirmiau išdėstytą metodą.

Ji labai vertins regioninių patariamųjų tarybų ir Žuvininkystės ir akvakultūros patariamojo komiteto rekomendacijas. Atsižvelgusi į šias rekomendacijas, Komisija galės vykdyti savo pareigą tausaus žuvininkystės valdymo srityje pagal bendrosios žuvininkystės politikos tikslus.

Komisija laikosi atsakingo požiūrio į tausų žuvininkystės valdymą – įrodymų nebuvimas nėra tausios žuvininkystės įrodymas.

Suinteresuotųjų šalių rekomendacijomis Komisija gali pasinaudoti tik tada, jei jos parengtos taikant įrodymais grindžiamą požiūrį į tausiąją žvejybą, t. y. suinteresuotosios šalys savo rekomendacijas privalo paremti duomenimis.

Norint pateikti patikimą rekomendaciją, būtina tinkama informacija apie žuvininkystę ir žuvų išteklius. Suinteresuotosios šalys skatinamos užtikrinti, kad dabartinės sužvejojų žuvų kiekio ataskaitų ir duomenų rinkimo sistemos būtų visiškai ir veiksmingai įgyvendintos. Tai būtina, kad žvejybos valdymas būtų veiksmingas. Turėdamos tikslią informaciją, suinteresuotosios šalys taip pat galės geriau patarti Komisijai dėl tausios žvejybos būdų.

Nuo 2008 m. antrojo ketvirčio Komisija su valstybėmis narėmis ir suinteresuotosiomis šalimis toliau vykdys specialią tolesnę techninę priežiūrą (ypač susijusią su žvejybos pastangų valdymo sistemomis).

Kad konsultacijų rezultatus būtų galima panaudoti laiku, Komisija prašo su šiuo komunikatu susijusias pastabas pateikti iki 2008 m. birželio 30 d.

2008 m. Komisija parengs tolesnes konsultacijų procedūras, susijusias su apsaugos politikos gerinimu, ypač atitikties gerinimu.

I PRIEDAS

1 lentelė. Mokslinės rekomendacijos dėl išteklių būklės	Išteklių skaičius					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Viršija saugias biologines ribas	30	29	26	26	26	28
Laikomasi saugių biologinių ribų	12	10	14	11	12	13
Išteklių būklė nežinoma dėl prastų duomenų	48	53	53	57	58	55

2 lentelė. Su pereinamumu susijusios mokslinės rekomendacijos	Išteklių skaičius					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Žinomos išteklių žvejybos apimtys, palyginti su didžiausiu tausojamąją žvejybą užtikrinančiu sužvejojimų žuvų kiekiu			34	23	32	33
Ištekliai pereinamumi ¹⁰			32	21	30	29
Išteklių žvejybos lygis lygus didžiausiam tausojamąją žvejybą užtikrinančiam sužvejojimų žuvų kiekiui			2	2	2	4

3 lentelė. Skubios mokslinės rekomendacijos	Išteklių skaičius					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Mokslinės rekomendacijos nutraukti žvejybą	24	13	12	14	20	18

4 lentelė. BSLK ir tausaus sužvejojimų žuvų kiekio skirtumas	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	BSLK dalis, didesnė už tausų sužvejojimų žuvų kiekį (%)	43 %	48 %	57 %	47 %	44 %

5 lentelė. Mokslinių rekomendacijų dėl žvejybos galimybių santrauka	Žuvų išteklių skaičius					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ištekliai, kurių dydis ir išžvejojama žuvų populiacijos dalis gali būti prognozuojama	40	34	40	31	29	30
Ištekliai, kurių atveju turimos mokslinės rekomendacijos dėl žvejybos galimybių	59	52	54	65	61	59
Ištekliai, kurių atveju neturima mokslinių rekomendacijų	31	40	39	29	35	37

¹⁰ taip pat vartojamas terminas „per daug naudojami“.

II PRIEDAS

BSLK taisyklės

Sprendimai dėl BSLK turi būti priimami remiantis ŽMTEK pateiktomis mokslinėmis rekomendacijomis.

Priklausomai nuo kiekvienam ištekliui kylančio pavojaus, turėtų būti taikomos skirtingos taisyklės. Ištekliams gresia didelis pavojus, jeigu jų kiekis sumažėja žemiau „prevencinio lygio (B_{pa})“ – lygio, kurio atveju kyla pavojus, kad ateityje išteklių produktyvumas sumažės. Kitas didelio pavojaus ženklas matomas tada, kai išžvejojama žuvų populiacijos dalis yra didesnė nei „prevencinis kiekis“ (F_{pa}). Išžvejojama žuvų populiacijos dalis yra metinis sužvejotų žuvų kiekis, padalytas iš vidutinio metinio išteklių dydžio.

Jei išteklių yra mažiau nei B_{pa} arba jie žvejojami didesniais nei F_{pa} kiekiais, ištekliai „viršija saugias biologines ribas“ ir atvirkščiai.

Mokslinės rekomendacijos	Nustatant BSLK atliktini veiksmai
Išteklių naudojimo lygis lygus didžiausiam tausojamąją žvejybą užtikrinančiam sužvejotų žuvų kiekiui	Siekama nustatyti BSLK pagal išžvejojama žuvų populiacijos dalį atitinkantį prognozuojamą sužvejotų žuvų kiekį, kuris ilguoju laikotarpiu užtikrins didžiausią sužvejojama kiekį, tačiau BSLK nekeisti daugiau nei 25 %.
Ištekliai pernelyg naudojami, palyginti su didžiausiu tausojamąją žvejybą užtikrinančiu sužvejotų žuvų kiekiu, bet neviršija saugių biologinių ribų.	Siekama nustatyti didesnę BSLK a) prognozuojamam sužvejotų žuvų kiekiui, kuris ilguoju laikotarpiu užtikrintų didžiausią sužvejojama žuvų kiekį ¹¹ , arba b) žvejybai nekeičiant išžvejojamos žuvų populiacijos dalies, tačiau BSLK nekeisti daugiau nei 15 %.
Saugias biologines ribas viršijantys ištekliai	Siekama nustatyti BSLK prognozuojamam sužvejotų žuvų kiekiui, dėl kurio išžvejojama žuvų populiacijos dalis sumažės 30 %, tačiau išžvejojamos žuvų populiacijos dalies nesumažinti tiek, kad ji apribotų sužvejotų žuvų kiekį ilguoju laikotarpiu ¹¹ , ir BSLK nesumažinti daugiau nei 20 %.
Ištekliams skirtas ilgalaikis planas ir mokslininkai rekomenduoja žvejoti pagal minėtą planą.	BSLK turi būti nustatyti pagal atitinkamą planą.

¹¹ Kaip apskaičiuota pagal išžvejojama žuvų populiacijos dalį, atitinkančią ribinį sužvejojama žuvų kiekį, kuris yra 10 % sužvejojama žuvų kiekio, kai išžvejojama žuvų populiacijos dalis yra arti nulio ($F_{0,1}$).

Išteklis sudaro trumpaamžių žuvų rūšys ir neįmanoma pateikti vienerių metų prognozės.	Nustatytas preliminarus BSLK, kuris bus pakeistas, kai per metus bus gauta naujos informacijos.
Tiksli išteklių būklė nežinoma ir ŽMTEK rekomenduoja nustatyti atitinkamą sužvejotų žuvų kiekį.	Siekama nustatyti BSLK pagal ŽMTEK rekomendaciją, tačiau BSLK nekeisti daugiau nei 15 %.
Tiksli išteklių būklė nežinoma ir ŽMTEK rekomenduoja sumažinti žvejybos pastangas.	BSLK turėtų būti sumažintas ne daugiau nei 15 % ir ŽMTEK reiktų paprašyti rekomenduoti tinkamą žvejybos pastangos lygį.
Tiksli išteklių būklė nežinoma ir, ŽMTEK nuomone, ištekliai didėja.	BSLK turėtų būti padidintas ne daugiau nei 15 %.
Tiksli išteklių būklė nežinoma ir, ŽMTEK nuomone, ištekliai mažėja.	BSLK reiktų sumažinti ne daugiau nei 15 %.
ŽMTEK rekomenduoja nuliui lygų sužvejotų žuvų kiekį arba jį sumažinti iki kuo žemesnio lygio, arba pateikia panašią rekomendaciją.	BSLK turėtų būti sumažintas ne mažiau nei 25 %. Turėtų būti įgyvendintos išteklių atkūrimo priemonės, tarp jų – žvejybos pastangų sumažinimas ir selektyvesnių žvejybos įrankių naudojimas.
ŽMTEK nepateikė rekomendacijos.	BSLK turėtų būti tikslinamas pagal naujausią faktinį sužvejotų žuvų kiekį, tačiau neturėtų būti keičiamas daugiau nei 15 % per metus arba valstybės narės turėtų parengti įgyvendinimo planą, kad per trumpą laiką pateiktų rekomendacijas.